

Przewodniczący Komisji Krajowej

Piotr Duda

80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. + 48 58 308 44 80 fax +48 58 308 42 19
kknszz@solidarnosc.org.pl

Gdańsk, 26 luty 2015 r.

Szanowny Pan

Władysław Kosiniak – Kamysz

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze

Europejskie statystyki zachorowalności na raka wskazują na konieczność wprowadzenia nowych ogólnoeuropejskich regulacji dotyczących limitów granicznych dla substancji rakotwórczych stosowanych w zakładach pracy. W 2012 roku u 3,7 miliona osób w Europie rozpoznano chorobę nowotworową, 1,9 mln. osób zmarło na raka, a 9,7 miliona ludzi żyje obecnie z rozpoznaniem choroby nowotworowej. Ryzyko wystąpienia niektórych chorób nowotworowych jest znacznie większe w określonych sektorach zatrudnienia jak np. przemysł chemiczny czy górnictwo. Ogromne ryzyko pociąga za sobą praca z azbestem. Również narażenie na działanie innych nierakotwórczych substancji chemicznych prowadzi do występowania u pracowników poważnych problemów zdrowotnych.

Na poziomie europejskim ochrona pracowników przed rakotwórczymi i niebezpiecznymi substancjami chemicznymi w miejscu pracy pozostawia wiele do życzenia. Istnieje oczywiście dyrektywa europejska, która obejmuje kilka podstawowych zasad odnoszących się do ochrony pracowników przed substancjami rakotwórczymi i zagrożeniami chemicznymi. Jednakże kwestia ustalanych przez poszczególne kraje, niejednorodnych zasad, na podstawie których określone są graniczne limity dopuszczalne na stanowisku pracy, pokazuje rozłam jedności Unii Europejskiej. Należy zauważyć, że na poziomie europejskim obowiązuje zaledwie 5 wiążących dopuszczalnych wartości granicznych i 113 wskaźnikowych wartości granicznych, które zostały ustalone w ciągu ostatnich 34 lat.

Wiele krajów europejskich zdefiniowało własne wartości graniczne, które pokazały ogromne zróżnicowanie zarówno ilości substancji, dla których określone są limity, jak i wielkości ustalanych limitów. Belgowie ustawili wartości graniczne dla ponad 751 związków chemicznych, Polska wyznaczyła standardy dla 518 substancji, Francja dla 514, Szwecja dla 385, a Wielka Brytania dla 358 substancji. W porównaniu z liczbą substancji, które są zgłaszane na europejskim rynku pracy ilości te są bardzo niskie, gdyż w ramach systemu REACH firmy europejskie zarejestrowały już około 143,000 substancji niebezpiecznych.

Uważamy, że takie różnice w Unii Europejskiej są nie do przyjęcia i nie stanowią tzw. «Better Regulation». Brak ujednoliconych standardów tworzy różnice w konkurencyjności. Dla przedsiębiorcy korzystne jest otwieranie działalności ryzykownej ze względu na wykorzystywane substancje chemiczne w krajach, gdzie standardy są niższe lub nawet nie zostały jeszcze określone w przypadku niektórych chemikaliów. Prowadzi to do rodzaju konkurencji, która zagraża zdrowiu pracowników.

Związki zawodowe całej Europy stoją na stanowisku, że ta sytuacja musi zostać jak najszybciej naprawiona. W związku z tym, prosimy o wsparcie naszego postulatu opracowania europejskiego aktu prawnego, który będzie stanowić harmonizację istniejących dopuszczalnych wartości w krajach europejskich, tak aby osiągnąć najwyższy i jednolity poziom ochrony dla wszystkich pracowników w UE, zgodnie z duchem i literą art. 153 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Dyrektywa taka umożliwi Europie ustalenie maksymalnych wiążących limitów obowiązujących dla ponad 1300 substancji chemicznych w całej Unii Europejskiej. Zlikwiduje ona również wewnętrzną konkurencję, która żeruje na zdrowiu pracowników. Pozwoli uniknąć wielu ludzkich dramatów, gdyż ograniczy liczbę osób narażonych na kontakt z substancjami, które mają zabójczy wpływ na ich zdrowie.

Jednym ze strategicznych priorytetów UE powinno być określenie wiążących wartości granicznych dla 50 substancji rakotwórczych, najczęściej występujących na stanowiskach pracy. 4 marca 2014 roku przedstawiciele Holandii, Austrii, Belgii i Niemiec złożyli w tej sprawie wniosek. Wniosek ten zyskał również poparcie w Radzie Europejskiej. 18 grudnia 2014 ta sama prośba została wystosowana przez Panią Bernadette Ségol, Sekretarz Generalną EKZZ.

Mamy nadzieję, że zechce Pan również zaangażować się w naszą inicjatywę i nie będzie tolerować skandalicznego opóźniania przez administrację europejską procesu rejestracji wspomnianych regulacji. Dzięki silnej polityce prewencji będzie szansa na wczesne i prawidłowe diagnozowanie europejskich pracowników zagrożonych chorobą nowotworową. Nie możemy pogodzić się z faktem, że nowe rozporządzenie dotyczące ustanowienia limitów dla substancji rakotwórczych jest opóźniane z powodu ewaluacji aktualnych europejskich regulacji dotyczących BHP. Nie jest dopuszczalne planowanie realizacji tego typu postulatów dopiero w 2020 roku. Absolutnym priorytetem przy wprowadzaniu tzw. «Better Regulation» powinien być brak tolerancji dla opóźniania pilnych i koniecznych zmian prawnych szczególnie w przypadku kiedy ludzkie życie jest zagrożone.

Z wyrazami szacunku
Piotr Dudek